

Biztosítsuk a termelőszövetkezetek közgyűléseinek sikerét

Országsszerte — és így tartományunkban is — nagyjelentőségű kettős eseményre készülnek a termelőszövetkezetek. A közeljövőben tartják meg ugyanis évi közgyűléseiket, majd közvetlenül ezután közgyűléseken vitatják meg az új mintaalapszabályzatot.

A rendes évi közgyűléseken kisipari termelőszövetkezetek dolgozói a vezetőtanács beszámolója alapján részletesen megvitatják a vezetőszervek és a tagok egyéni tevékenységét, felméri eredményeiket, megítélik hiányosságait és az új terv keretében foglalkoznak azokat a határozatokat, amelyek a hiányosságok felszámolására vezetnek. Ugyanakkor szövetkezeti dolgozóink új vezetőtanácsot is választanak. Az évi beszámoló és vezetőtanácsválasztó közgyűléseken számot vetnek arról, hogy miként szervezték meg szövetkezetükben a szocialista versenyt, milyen mértékben járultak hozzá a közszükségleti cikkek termelésének növeléséhez, a minőség javításához és az önköltség csökkentéséhez a népgazdaság fejlesztéséhez és a dolgozó nép anyagi és kulturális színvonalának emeléséhez.

Városunk és tartományunk területén is — a párt és a kormány támogatásával — nagymértékben fejlődött a termelőszövetkezetek hálózata. A termelőszövetkezetek különböző szakmákat ölelnek fel. Fém- és faipari, bőripari, textil-konfekciós, szövőttáru, vegyipari, disznó-, kőlépári, élelmiszer- és édesipari, fodrászipari és más termelő, valamint javítómunkálatokat végző szövetkezetek jennek. A szövetkezetek nagyrésze eddig is eredményes tevékenységet fejtett ki — különösen az RMP KV 1953 augusztus 19—20-iki bővített plenáris ülése után — a közfogyasztási cikkek termelésének növelése és a termékek minőségének javítása terén. Az eredmények mellett azonban még hiányosságok is mutatkoznak, főleg a különböző javítási munkálatokkal foglalkozó egységek tevékenységében. Az évi beszámoló közgyűléseken éppen ezeket a hibákat hivatottak feltárni és a bírálatok alapján határozatokat hozni a hibák felszámolása érdekében.

A közgyűlés azonban csak akkor tölti be hivatását, csak akkor járulhat hozzá valóban a szövetkezeti dolgozók alkotó kezdeményezésének kihontakozásához, ha alapos előkészület előzi meg.

Városunk és tartományunk számos termelőszövetkezetében megkezdtek már az évi közgyűléseket, valamint az új mintaalapszabályzatot megvitató közgyűlések előkészítési munkálatait. A közgyűlések sikerének biztosítása érdekében a termelőszövetkezetek vezetőtanácsai — a pártalapszervezetek politikai irányításával — és a kisipari termelőszövetkezetek tartományi uniójának támogatásával akciótervet készítenek.

A közgyűléseket fokozott politikai munka előzi meg. Ezt tükrözi több termelőszövetkezet akcióterve is. Az „Unirea”, a „Coopmet”, a „Precizia” szövetkezetek akcióterveiből például kitűnik, hogy a sajtó- és falujság levelezőinek kiképzésével és tevékenyebb részvételével is a politikai munkát kívánják fokozni.

A legtöbb kisipari termelőszövetkezet vezetőtanácsa vállalta, hogy a közgyűlés fogadására még több szövetkezeti dolgozót mozgósít a szocialista versenyben való cselekvő részvételre. Az „Autouniversal” termelőszövetkezetben például tervbevételek, hogy újabb tíz szövetkezeti dolgozót vonnak be a szocialista versenybe. A „Solidaritatea” asztalosipari szövetkezetben pedig a szocialista verseny fokozása mellett azt is elhatározták, hogy a közgyűlés tiszteletére ünnepi műszoat szerveznek.

Világos tehát, hogy az évi közgyűlések fogadására újabb lendület ad a szövetkezetekben folyó szocialista versenynek, ami növeli a szövetkezeti dolgozók hozzájárulását a közfogyasztási cikkek termeléséhez, a dolgozók igényeinek kielégítéséhez.

Egyes termelőszövetkezetek vezetőtanácsai azonban formalista magatartást tanúsítanak a közgyűlések előkészítésében. Ez nagymértékben megmutatkozik akcióterveikben is, amelyek csak általánosságban jelölik meg az előttük álló feladatokat. Ezek közé tartozik például az aradi „Május 1”, a borosbesei „Sebisana” és az aradi „Decorativa” szövetkezet. A „Május 1” szövetkezet vezetőtanácsa például megelégedett azval, hogy beiktatja az akciótervet: „...különböző kultur- és sportrendezvényeket szervezünk, népszerűsítjük az elmunkásokat...” stb. A „Decorativa” termelőszövetkezet akcióterve pedig minden vonatkozásban általános és nem nyújt biztosítékot arra nézve, hogy a közgyűlést alapos, tervszerű munka előzi meg. Ez utóbbi

szövetkezet hiányosságaiért Klein Szidónia elvtársnő is felelős, aki, mint a kisipari termelőszövetkezetek tartományi uniójának aktivistája, nem adott kellő utbaigazítást a vezetőtanácsnak.

Szövetkezeink dolgozói örömmel tanulmányozzák az új mintaalapszabályzat tervezetét. A termelőszövetkezetek mintaalapszabályzata ugyanis a szövetkezetek tevékenységének alaptörvénye. Az új mintaalapszabályzat-tervezet, az eddigi alapszabályzathoz viszonyítva, még demokratikusabb alapot biztosít a szövetkezeti dolgozók számára, megvitatása pedig jelentős mértékben hozzájárul majd szövetkezeti hálózatunk továbbfejlesztéséhez. Szövetkezeink javarészből már kiosztották a mintaalapszabályzat-tervezetnek szövegét, amelyet a dolgozók érdeklődéssel tanulmányoznak és kiegészítő javaslatokkal igyekeznek tökéletesíteni. A szövetkezetek vezetőtanácsaira hárul az a feladat, hogy valamennyi dolgozó idejében megismerje részletesen az új mintaalapszabályzatot és javaslatával hozzájáruljon a szövetkezeti mozgalom magasabb színvonalra való emeléséhez. Ezen a téren is csak úgy érhetünk el eredményeket, ha a pártalapszervezetek fokozzák a politikai felvilágosító munkát.

Az új mintaalapszabályzat megvitatására, illetve megszavazására összehívott közgyűlések nagyszerű alkalmat nyújtanak a szövetkezeti tagok számszerű növekedéséhez is. Az előírások ugyanis lehetőséget nyújtanak arra, hogy a ma még egyéni dolgozó kisiparosok is résztvevessenek a közgyűléseken. Ez természetesen azt a feladatot tűzi a szövetkezetek pártalapszervezetei és vezetőtanácsai elé, hogy felvilágosító munkát végezzenek a kisiparosok sorában is. E tevékenységüket úgy kell elvégezniük, hogy a mintaalapszabályzatot megvitató közgyűléseken az illető iparághoz tartozó valamennyi, arra érdemes kisiparos jelenjék meg.

Termelőszövetkezeinknek az RMP KV 1953 augusztus 19—20-iki bővített plenáris ülésén hozott határozatok szellemében kell dolgozniuk. E célkitűzések megvalósítására kell törekedniük a szövetkezetek vezetőtanácsai azáltal is, hogy biztosítsák a közgyűlések sikerét. A termelőszövetkezetek tevékenysége csak akkor vezethet jó eredményekre, ha kifejlesztik a kollektív vezetést. A kollektív vezetés szelleme kell megmutatkozzon a vezetőtanács évi beszámolójának elkészítése során is. Eppen ezért, a vezetőtanácsok vonják be az évi jelentés elkészítésébe a szövetkezet minél több élénjáró dolgozóját, akik, bár nem tagjai a vezetőtanácsnak, de jól ismerik a termelés legégetőbb kérdéseit. Véleményekkel hozzájárulhatnak a jelentés ténylegesítéséhez. Hasonlóképpen kell eljárni az új munkaterv elkészítésénél is, amelynek fel kell ölelnie a szövetkezet mindenmennyi tevékenységét.

A termelőszövetkezetek vezetőtanácsai — a pártalapszervezetek politikai irányításával — ösztönözzék a szövetkezeti dolgozókat, hogy azok felkészülten jelenjenek meg a közgyűlésen és mutassanak rá bátran a vezetőszervek tevékenységében felmerült hiányosságokra. A gyakorlat bebizonyította, hogy az alulról jövő bírálat és a dolgozók széles rétegeinek kezdeményezése alkotó módon előrelendíti termelőszövetkezeink munkáját.

A szövetkezeti dolgozók bírálati szellemét, alkotó kezdeményezéseinek kibontakozását, elsősorban a pártalapszervezetek hivatottak fejleszteni a politikai tömegmunka fokozásával és tartalmának gazdagításával.

Azokban a termelőszövetkezetekben, amelyekben még nem törekedtek a közgyűlések alapos előkészítésére, igyekezzenek mielőbb pótolni mulasztásaikat. Egészítsék ki akcióterveiket, jelöljék meg konkrétan a legfontosabb tennivalókat és harcoljanak a célkitűzések maradéktalan valórvállásáért.

Végezzenek tehát alapos és tervszerű munkát a termelőszövetkezetek vezetőtanácsai, hogy az évi beszámoló közgyűlések, valamint az új mintaalapszabályzatot megvitató közgyűlések sikerre vezessenek. E két fontos esemény legyen fordulópont a termelőszövetkezetek mindenirányú tevékenységében.

Szövetkezeti dolgozók! Fogadjátok az évi közgyűlést a szocialista verseny kiszélesítésével, a szovjet munkamódszerek általánosításával, harcoljatok a termelőszövetkezetekben rejlő belső tartalékok feltárásáért és hasznosításáért! Ezzel a népgazdaság fejlesztését és dolgozó népünk anyagi és kulturális színvonalának emelkedését szolgáljátok.

A közoktatásiügyi minisztérium közli:

A technikai középiskolák, pedagógiai iskolák és felsőfokú tanintézmények előadásai hétfőn, február 15-én kezdődnek.

Legkésőbb eddig az időpontig — a működési körülmények megteremtésének arányában — megkezdik az előadásokat a 7 oszt. elemi iskolákban, közép- és szakmai iskolákban is, ahol a tanítást a kedvezőtlen légköri körülmények miatt megszakították.

Távíratváltás a román-szovjet barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezmény aláírásának hatodik évfordulója alkalmából

PETRU GROZA elvtársnak,

az RNK Nagy Nemzetgyűlése Elnöksége elnökének

Bukarest

Kérem elnök elvtárs, fogadja a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Legfelső Szovjetje Elnöksége és a magam részéről kifejezett szívveljes üdvözlését a Szovjetunió és az RNK között létrejött barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezmény 6. évfordulója alkalmából.

K. Vorosilov

GHEORGHE GHEORGHIU-DEJ elvtársnak,

az RNK Minisztertanácsa elnökének

Bukarest

A szovjet-román barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezmény aláírásának 6. évfordulója alkalmából kérem Önt, elnök elvtárs és a Román Népköztársaság kormányát, fogadják szívveljes üdvözlémet és jókívánságaimat Önnek személyesen és az egész román népnek, hogy érjenek el újabb sikereket a Román Népköztársaság fejlődésében és a román-szovjet barátság megerősítésében.

G. Malenkov

K. E. VOROSILOV elvtársnak,

a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Legfelső Szovjetje Elnöksége elnökének

Moszkva-Kreml

Kérem, engedje meg elnök elvtárs, hogy a Román Népköztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége között létrejött barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezmény aláírásának 6. évfordulója alkalmából a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlése Elnökségének és a magam legforróbb üdvözlését.

Eljen és állandóan erősödjék a román nép és a Szovjetunió népeinek elszakíthatatlan barátsága.

Dr. Petru Groza,

az RNK Nagy Nemzetgyűlése Elnökségének elnöke

G. M. MALENKOV elvtársnak,

a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége Minisztertanácsa elnökének

Moszkva-Kreml

A Román Népköztársaság és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége között létrejött barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezmény aláírásának 6. évfordulója alkalmából a Román Népköztársaság kormánya és a román nép forró szeretetteljes üdvözlését és elismerését küldi Önnek és a Szovjet Szocialista Köztársaságok Szövetsége kormánynak, valamint azt a kívánságát, hogy folytonosan fejlődjen a román-szovjet barátság.

Az évforduló alkalmából a román nép teljes szívéből kíván a nagy szovjet népnek új sikereket a kommunizmus építésében és az egész világ békéjének megvédéséért vívott hatalmas harcban.

Gheorghe Gheorghiu-Dej,

a Román Népköztársaság Minisztertanácsának elnöke

Dolgozó népünk ellátásáért

Már zöldelnek a konyhakerti palánták a vingai kollektív gazdaságban

A vingai „Hrisztó Botev” kollektív gazdaság tagjai az 1953-as év folyamán meggyőződtek arról, hogy milyen nagy jövedelmet biztosít a konyhakertészet. Ezért elhatározták, hogy 1954-ben növelik a konyhakertészet földterületét. Az elmúlt napokban 38 hektár konyhakerti zöldszőlő átadására kötöttek szerződést a helyi értékesítő és feldolgozó szövetkezettel. A kollektivisták már most nagy figyelmet fordítanak a zöldszőlő termesztésére. A kollektív gazdaság uborkája szépen fejlődik a melegágyi üvegek alatt. Már zöldel a korai káposztapalánta is. Igyekeznek, hogy a kedvező idő beálltával korai zöldség- és főzelékekkel lássák el a munkások ételét. A vingai dolgozó parasztok hírnevet szereztek még egyénileg gazdálkodó dolgozó paraszt korukban. Országsszerte híres volt a vingai vöröshagyma. Jó munkát földben hektáronként két vagon hagymát is termelnek.

Nagy figyelmet fordítanak a kollektivisták az állattenyésztés fejlesztésére is. A helyi szövetkezettel 80 bárányra és három sertésre kötöttek szerződést. Jó munkát végeznek az állattenyésztés fejlesztése érdekében Jambor György és Halász József állattengőzők, akik tudják, hogy az állattenyésztés fejlesztését hozzájárulnak gazdaságuk megerősítéséhez és életszínvonaluk emeléséhez.

A vingai kollektív gazdaság vezetőtanácsa igyekszik idejében szerződést kötni egy konyhakertészeti növények, mint az állatok értékesítésére, mert ezen keresztül növekszik a kollektivisták jövedelme, csökken a kvóta és előlegként megkapják a szükséges anyagokat a gazdaság fejlesztéséhez.

Pelle Ferenc,
levelező

A kollektív gazdaságban végzett munka jutalma

A mácsai kollektív gazdaság tagjai, akik az 1953-as évben szorgalmasan dolgoztak, munkájuk után megérdemelt fizetést kaptak. Csányi István, aki egymaga 460 munkanap-egységet dolgozott, 24 mázsa búzát, 184 kiló árpat, 117 kiló rozsot, 270 kiló napraforgót, 40 mázsa csöveskukoricát, 1800 lejt, 18,40 kiló cukrot, 18,50 méter vásznat, 280 kiló káposztát, öt kocsi szalmát, 505 kevé szarát, 3 kocsi pelyvát, 18 kiló babot, 18 kiló hagymát, bort, pálinkát és más mezőgazdasági terményt kapott. Csányi István jó gazda volt egyénileg dolgozó paraszt korában is. Házátáját is állandóan rendben tartotta. Amióta a kollektív gazdaságban dolgozik, még nagyobb figyelmet fordít háza rendbentartására, mert nagyobb a lehetősége is. Új ablakokat, ajtókat rendelt; két szobát kipadollaltott, az épületet pedig megnagyobbitotta. Ezt mind könnyen elvégeztette, mert szorgalmas munkája után bőséges jövedelemben részesült a kollektív gazdaságban.

Schneider Péter, a kollektív gazdaság sertésgondozója odandó munkát végzett a gazdaság sertésházmájának növelése érdekében. Husz fiatal anyasertést bízik

gondozására és ezektől 194 malacot nevelt fel. Schneider Péter kollektivistája nagy figyelmet fordított a sertések takarmányozására is. Ugyanakkor az őz folyamán — mivel a gazdaság nem rendelkezik még modern sertésnevelő ólakkal — a deszkából készült ólakat szalmával körüllátta, hogy a jóságok ne szenvedjenek hideget. Schneider Péter a sertésgondozás mellett az elmúlt év tavaszán 108 tyúk nevelését is vállalta és az év folyamán 200-ra növekedett a tyúkok száma. A tyúkok jó gondozása következtében a gazdaság 6700 tojást értékesített. Jó munkájáért Schneider Péter az év végi zárszámadás alkalmával családjával 64 mázsa búzát, 350 kiló árpat, 350 kiló napraforgót, 350 kiló rozsot, 106 mázsa csöveskukoricát, 450 kiló káposztát, 51 kiló cukrot, 41 méter ruhaanyagot, 5041 lejt, 10 kocsi szalmát, 1450 kevé szarát és más terményt vitt haza. A mácsai kollektív gazdaság tagjai hálával és szeretettel gondolnak pártunkra, amely megmutatta az utat a dolgozó parasztság számára a szebb és boldogabb élet felé.

Kotroczó Máttyás,
levelező

Filmismertetés

"IFJU SZIVVEL"

A népi demokratikus országokban a kultúra mindinkább a nép széles rétegeinek szükségletévé válik. A kultúrforradalomban az ifjúság nevelése terén különösen fontos szerep jut a közoktatásnak: a jövő generáció kiakadályozásának, akik majd tevékeny részesei lesznek a szocializmus építésének. Mint a többi népi demokratikus országban, úgy a Magyar Népköztársaságban is, a jövő szakkadereinek képzésére szakmai iskolákat létesítettek, hogy minél több ifjú sajátítsa el a szakmai terén szükséges elméleti és gyakorlati ismereteket.

A „Népi Balcsescu” filmszínházban bemutatott új, színes magyar film, a munkaserőlaltatók szakmai iskolájának növendékeinek tanulása és szórakozással teli életét tárja elénk.

Dani János, a szakmai iskola növendéke. Apja és nagypapja is esztorgályosok: apja ezahánovista, nagypapja is jó munkás. A fiatal Dani álma: apjához hasonlóan sztahanovista esztorgályosnak válni. A mesterség elsajátításáról azonban téves a felfogása. Az a meggyőződése, hogy az elméleti tantárgyak nem fontosak, csakis a gyakorlat, s ezért elhanyagolja a tanulást. Helytelen felfogásának más, súlyosabb következménye is volt.

Az iskola azt a feladatot kapta, hogy a közeli hajógyárban készülő hajók egyes akatréseit munkálják meg. Az iskola I. és II. éves tanulói szocialista versenyt kezdeményeznek: melyik csoport készíti el rövidebb idő alatt, jó minőségben az alkatrészeket. A győztes csoport cethajózára megy, majd az új hajón a Dunán.

Dani János azt is szeretné, ha az ő csoportja nyerné meg a versenyt. Ujtitáson dolgozik, amelynek segítségével felére csökkentené az egyes munkadarabok megmunkálásának idejét. Elméletben azonban nem dolgozik ki elég alaposan az újítást, számításában tévedett: esztorgályozás közben eltörik az esztorgápad tengelye.

De nemcsak Dani János ütközik nehézségekbe, nehézséggel küzd Szives Kati is, az iskola I. éves tanulója, aki fatúrót került fel Pestre. Szülőfahujában fejőn volt, s így kezdetben ügyetlenül kezeli a gépet, a gyakorlati munka alkalmával csupán selejtet készít. A tanulás szintén nehezebbé esik. Pogácsás Ferkó — Dani János ba-

rátja — és Florina görög partizánlány segítségére sietnek, s rövid idő alatt sikerül eltanulnóvá válnia.

Dani János a géptörés után el akarja hagyni az iskolát, azonban az édesapjával folytatott beszélgetés után — aki elmondja küzdelmes élettörténetét — belátja hibáját s visszatér az iskolába. Szorgalmasan tanul. Munkájának eredménye a tiszta ötös bizonyítvány s az, hogy újítását figyelmes átdolgozása folytán sikerült a gyakorlatban alkalmaznia. Ezáltal a hajóhoz készülő alkatrészek gyártási időtartama felére csökkent. Dani János csoportja megnyerte a versenyt s amikor a hajó elkészült, s elutazta indulnak. A Duna hullámai lágyan ringatják a hajót, melynek fedélzetén János, Kati s az iskola többi tanulója vidám dallal köszöntik a jól megérdemelt vakációt.

A film értéke: egy iskola tanulói életének ábrázolásával közösségi szellemre, rendszertudatra neveli az ifjúságot, megtanítja őket arra, hogy tisztán a gyakorlati munka semmit sem ér az elmélet nélkül, mint ahogy az elmélet sem a gyakorlat nélkül. Egyes negatív alakok megismerésével pedig — mint Pedro és Kasznár — gyűlöletet ébreszt a kozmopoliták az amerikai „divatot” majmolók ellen.

A forgatókönyvet Bacsó Péter írta, a filmet Keleti Márton rendezte s Bródi Tamás fűbemászó dallamai teszik még vonzóbbá.

A film főszereplője a Dani Jánost megismerő Soós Imre, aki — mint eddig, csaknem minden filmjében — kitűnő alakítást nyújt. Szivderítőek Latabár Kálmán humoros jelenetei. Kedves Földi Teri Szives Kati és Gyárfás Endre Pogácsás Ferkója. Ferrari Violetta, Gózon Gyula, Pécsi Sándor, Benkő Gyula, Bessenyei Ferenc és sokan mások — különösen gyermekszínesek — járulnak még hozzá a film sikeréhez. A látványos népi táncokat a munkaserőlaltatók központi táncsoprtja adja elő.

A népi demokratikus Magyarországon ezzel a filmmel is bebizonyította, hogy a filmet — mint a szemléltető agitáció egyik legfontosabb eszközét — a kultúrforradalom szolgálatába állította.

Kukula Olga

Butorjavító műhelyt létesítettek

A „Solidaritáta” asztalosipari szövetkezet vezetősége — a pártalapszervezet politikai irányításával — újabb intézkedést fogantatott, amely a dolgozók igényeinek kielégítését segíti elő. A közelmúltban a Dózsa György utca 53. szám alatt butorjavító műhelyt létesített. A műhelyben mindennemű butorjavítást végeznek. A ja-

vításokhoz a szövetkezet biztosítja a szükséges faanyagot.

A szövetkezet intézkedése azt bizonyítja, hogy a vezetőség hiven követi az RMP KV 1953. augusztus 19.—20.-iki bővített plenáris ülésén hozott határozat utmutatásait.

Gazdasági válság az Egyesült Államokban

Írta: Varga Jenő

Eisenhower elnök január elején kültte a kongresszusnak első üzenetét az Egyesült Államok helyzetéről.

Bármenyire igyekeztek is az elnök gazdasági tanácsadói szépiteni a helyzetet, az bizony sokkal rosszabb képet mutat, mint egy évvel ezelőtt. A tények arról tanuszkodnak, hogy Eisenhower választások előtti ígéretei beváltatlanok maradtak. Az elnök fellendülést ígért, de miniszterei nem tudták megakadályozni a tultermelési válság keletkezését, mindössze annyit tettek, hogy óriási profitot biztosítottak a nagy monopóliumoknak.

„NINCS VALSÁG”

A „tudós” amerikai közgazdászok, a nagytőkés és a jobboldali szakszervezeti vezetők nem tudják eltitkolni, hogy a termelés visszaesik, a munkanélküliség növekszik és az árak esnek, stb. Félnék azonban nyíltan leleplezni a kapitalista termelési mód mély ellentétét, mindenképpen kerülik a „válság” kifejezést és ehelyett a legkülönbözőbb enyhítő kifejezéseket használnak, mint például „a fejlődési ütem lassulása”, „normális alkalmazkodás az új körülményekhez”, „lecsendesülés”, „szabályozás”, „süllyedő irányzat”, stb. „Nincs válság” — hangoztatják az amerikai közgazdászok, akik félnék a „depresszió” vagy a „válság” kifejezés használatától.

Marx megadta a gazdasági válságok egyetlen helyes és egyetlen tudományos elméletét. Bebizonyította, hogy a kapitalizmus elkerülhetetlen a tultermelési válság periodikus ismétlődéséi. Az utolsó évszázadban legalább tíz olyan világválság volt, amely kiterjedt a fő vagy az összes kapitalista országokra. Ennek ellenére a burzsoa közgazdászok igyekeznek a dolgot úgy beállítani, hogy a tultermelési válságot nem objektív okok idézik elő, hanem mindenféle szubjektív okok. Kiderült például, hogy ha „válságról” beszélnek, azzal megingatják a bizalmat és válságot idéznek elő.

Fairless, a „United States Steel Corporation” acéltörzst elnöke a következőket jelentette ki a detroiti gazdasági klubban: „Mi magunk is előidézheljük a válságot azáltal, hogy beszélünk róla”.

A kapitalisták és közgazdászok — tudatosan vagy öntudatlanul — összekeverik az okokat és a következményeket.

Magátólértendő, hogy az emberek az objektív okok következtében keletkező válság kezdete után gazdasági ténykedéseiket az új helyzethez alkalmazzák és ezzel elmélyítik a válságot. Ezek azonban nem „szubjektív” cselekedetek, hanem szintén objektív szükségszerűség. Minden kapitalista az áresésre felkészülve, profítja megőrzése céljából igyekszik kevesebbet vásárolni, minél hamarabb megszabadulni a régi készletektől, elhalasztani az alapfőke felújítását. Az ilyen ténykedések meggyorsítják a termelés hanyatlását és az árak esését. A munkások és az alkalmazottak látva az egyre gyakoribbá váló tömeges elhorrásokat, teljesen objektív okokból félnék a jövőtől. A lehetőséghez képest minél kevesebbet vásárolnak, különösen hosszabb időre szóló szükségleti cikkeket, mint például butorokat, ruházatot, cipőt, rádiót, stb. S ezt azért teszik, hogy az elkövetkezendő munkanélküliség idejére legalább valamelyes pénzüket legyen. Cselekedeteik csökkentik a belső piac felvevő-képességét, fokozzák a tultermelést, elmélyítik a válságot. Az árhanvállást erősen megsemmenőző farmerek kevesebb mezőgazdasági gépet, műtrágyát, személnes használati tárgyat vásárolnak. Ez elmélyíti a válságot. De ez nem azért történik, mert „beszélnek a válságról”, nem szubjektív okokból, hanem a tultermelési válság jelenléte miatt.

A TERMELES VISSZAESÉSE AZ EGYESÜLT ÁLLAMOKBAN

Az Egyesült Államokban még elég hosszú időn át fokozták a termelést azután, hogy a tultermelés már bekövetkezett. A

A közlekedés és a lakosság ellátásának biztosításáért

Az elmúlt napokban Aradtartományban és a városban a bőségesen hullott hőmennyiség és hóúvás következtében akadály gördült a vonatok és egyéb szállítóeszközök közlekedése útjába. Annak érdekében, hogy lehetővé tegyék a közlekedés zavartalan menetét, a lakosság ellátása, a telefon- és táviró összeköttetés zavartalan működése, valamint a villamosipar ellátása érdekében Aradon a tartományi és városi pártbizottság, a néptanács és más állami szervek küldöttéből megalakult a hó eltakarítására létesített parancsnokság.

Aradváros és a tartomány lakossága szép számban jelentkezett a parancsnokság hívására és lelkesen vesz részt az utcák, vasutak és utak hótol történő megtisztításában.

Aradon például február 4-én, csütörtökön több, mint 500 lakos, nagyrészt ifjak vettek részt önkéntes munkában s a villamos sínekkel és a város főbb utvonalaival megtisztították az állomástól a városi néptanács épületéig. Az üzemek munkásai csoportokat

alakítottak és megtisztítják a hótol úgy a gyár beltérét, mint a közeli fontosabb közlekedési utvonalaikat. Így a „Vörös Lobogó”, a „December 30” és „November 7” gyárak dolgozói hozzájárultak a gáji villamos sínek hótol való megtisztításához.

Jelentős sikereket értek el a vasútvonalak hótol való megtisztításában a vasúti dolgozók és önkéntes biztositások a zavartalan forgalmat a vasúti gócpontokon. A vasúti dolgozókat ebben a munkában nagyban segítették a tartomány dolgozó parasztjai is. Soborsán megállónál például a hótakarítási munkálatokra a községi néptanács nagyszámu dolgozó parasztot mozgósított a községből.

A zavartalan közlekedés érdekében folytatott hőeltakarítási munkálatokat különösen Arad, Déva, Lippa, Berzova főszakaszán végezték lendülettel, ahol a hó akadályozta a járművek közlekedését. Ez a husz kilométeres utzakaszt az utbaeső községek dolgozó parasztjai tisztították meg a hótol.

Jóminőségű mezőgazdasági szerszámot

A borosjenői kollektív gazdaságban folyó tavaszi kampány előkészületei, noha a trágyahordást a kollektív gazdaságban elhanyagoltuk. Az ősszel egyesek arra hívtak, hogy azok a munka, most pedig a hideg hátráltatja e fontos feladat megoldását. Meg kell említem azonban, hogy komoly nehézségekbe ütközünk a vasvillák vonatkozásában. A vasvillák nehezek és a

használat során vagy eltörnek vagy pedig gyorsan elgörbülnek s így nehezebbé válik a munka. Kérjük, hogy azok az üzemek, amelyek mezőgazdasági szerszámokat készítenek, nagyobb figyelmet fordítsanak a minőségre. Vegyék figyelembe, hogy a szerszámokkal emberek dolgoznak és kövesse nek el mindent, hogy azok a szerszámok minél könnyebbek és tartósak legyenek.

Demeter Pál, levelező

Mozik műsora

„DOZSA GYÖRGY” mozi: Február 10-ig: Hajókkal a bástyák ellen. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

Vasárnap matiné 11.30 órákor.

„NICOLAE BALCESCU” mozi: Február 12-ig: Ifjú szívvel. (Új, színes Latabár-film.) Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor. — Matiné: Szombaton d. e. 11.30 órákor. Vasárnap d. e. 9.30 és 11.30 órákor. Jegyelővét naponta 11 órától 12.30 óráig.

„HERBAK JANOS” mozi: Február 9-ig: A levegő meghódító. Előadások: 3, 5, 7 és 9 órákor.

Vasárnap matiné 11.30 órákor.

„I. L. CARAGIALE” mozi: Február 7-én: Egor Bulicsov és mások. Előadások: 3, 5 és 9 órákor.

Vasárnap matiné 11.30 órákor.

„UJ IDOK” mozi: Február 12-ig: Aktuális román híradó. — Szovjet napi ujdonságok, 63-as szám. — Könyvmagyarázat. — Pac bátorsága (színes rajzfilm). Előadások 3 órától folytatódólagosan.

Vasárnap matiné 10 órától folytatódólagosan.

„MAXIM GORKIJ” mozi (Mikela): Február 9-ig: Erkel. Előadások: hétköznap: este 7 órákor, vasárnap: 2, 4, 6 és 8 órákor.

„SOLIDARITATEA” mozi (Gáji): Február 9-ig: Az élő holttest. Előadások: hétköznap: este 7 órákor, vasárnap: 3, 5 és 7 órákor.

—O—

AZ ARADI ALLAMI SZÍNHÁZ MÜSORA: Vasárnap, délután 4 órákor: A veszett párány és este 8 órákor: Allan családja.

—O—

A POLIGRAFIKAI SZAKSZERVEZET kultúrsoprtja közli, hogy a technikai okokból hétfőről és keddtől elmaradt esztad előadást február 8 és 9-én tartják meg az Allami Színházban délután 5 és 8 órai kezdettel. A hétfői előadásokon fellépnek: Cseke Sándor és Gulácsi Albert, a nagyváradi Allami Magyar Színház tagjai is. A megváltott jegyek a megfelelő előadásokra érvényesek.

tőkések, a maximális profitot hajtva, egyre többet termeltek, készletre gyártottak, hitelbe adták el termelvényeiket, vagyis a lakosság leendő vásárlóképességének terhére, tehát annak reményében, hogy az értékesítési nehézségek csak átmenetiek. Így volt ez régebben is minden gazdasági válság előtt.

Az Egyesült Államokban óriási árutartalékok keletkeztek 1953 szeptember végén az ipari magánvállalkozók, a nagy- és kiskereskedelem készletei 80 milliárd dollár értékűek voltak. Az állam mezőgazdasági készleteit és a farmerek raktáron lévő azokat a készleteit, amelyekre az állam hitelt adott, 6 milliárd dollárra becsülték. Az állami stratégiai nyersanyagkészletek értéke elérte az 5—6 milliárd dollárt. Az óriási fegyver- és különböző löszerkészletek (alombombák, páncélosok, ágyúk, stb.) értéke legalább 100 milliárd dollár. Hivatalos adatok szerint a fogyasztási hitel összege 1953 októberében 28,2 milliárd dollár volt. A készletek 1953 novemberében tovább növekedtek. A fogyasztási hitellek növekedése még most is tart.

De sem a készletregyártás, sem a társadalom leendő vásárlóképességének terhére történő eladás nem tudta elhárítani a tultermelési válságot. Erről tanuszkodnak az alábbi adatok:

Az Amerikai Egyesült Államok ipari termelése fizikai volumenének indexe 1934—1935 = 100)

1952 december	235
1953 március (maximum)	243
1953 szeptember	234
1953 november	228
1953 december	226

(Saját becslésük szerint). Így tehát a termelés visszaesése még hivatalos adatok szerint is 7 százalékos.

Marx és Lenin azt tanítják, hogy a dolgozó tömegek helyzetének rosszabbodása, a dolgozók alacsony vásárlóképessége időszakonként okvetlenül hátráltatja a kapitalisták igyekeztét, akik végnélküli bővíteni akarják a termelést; a proletártömegek helyzete elkerülhetetlenné teszi a tultermelést.

Az amerikai hivatalos statisztikai adatokat vizsgálva a marxizmus-leninizmus e tételének konkrét bizonyítékát találjuk.

Azokban az iparágakban, amelyek főképpen a dolgozók igényeinek kielégítésére dolgoznak, a termelés hanyatlása néhány hónappal hamarabb kezdődött, mint a termelés általános visszaesése. Így például a pamutszövetek és kötöttáru gyártásának csökkenése már 1953 elején kezdődött. A cipőgyártás már március és július között 20 százalékkal csökkent.

Az amerikai autópiacon különösen világosan megfigyelhető, hogy az egyes rétegek vásárlóképességének különböző alakulása miképpen hat. Már egy évvel ezelőtt felesleg mutatkozott használt gépkocsikban, amelyeket a dolgozók vásárolnak. Az év derekán kezdődtek a nehézségek az egyszerű új kocsi piacán, ahol a farmerek, a kis- és középburzsoázia jómódú rétege vásárol: a nagyburzsoázia szükségletét kielégítő drága luxusgépkocsik piacán a mai napig sem lehet értékesítési nehézségeket észlelni.

Lenin rámutatott arra, hogy a termelés végcélja mindig a fogyasztási cikkek gyártása. Termelészököket csak azért gyártanak, hogy azoknak felhasználásával fogyasztási cikkek állítsanak elő. A közszükségleti cikkek termelése — amely már 1953 elején érezhető volt — okvetlenül a termelészökök tultermelését, a termelészökök termelésének csökkenését okozza.

1953 utolsó két hónapjában valóban így is történt. A munkaeszközök legfontosabb anyagának, az acélnak gyártása decemberben 22 százalékkal csökkent a maximumhoz (márciushoz) képest. Nap mint nap kevesebb nagyvolvasztó működik. A kohóipar központjában, Pittsburg vidékén 1953 december közepén 25 nagyvolvasztó közül csak 19 és 14 martinkemence közül csak 11 működött. A gépgyárak csökkentik munkásaik létszámát. Így tehát a mostani válság a „klasszikus” típus szerint fejlődik: a raktárak megtelnek árucikkkel, utána csökken a fogyasztási cikkek gyártása, végül pedig fokozódik a termelési eszközök gyártásának válsága.

Minden adat arról tanusodik, hogy az Egyesült Államokban nem lehet elkerülni a termelés további visszaesését. (Ez egyébként nem zárja ki azt, hogy egyes hónapokban növekedjen a termelés, mint ahogy ez pél-

KÖZLEMÉNY

A Román Népköztársaság Minisztertanácsa közli:

Az erős hóvihár miatt, mely Európa több országában dúl és hazánk tartományainak nagyrésztére is kiterjedt, nehézségek állottak be a vasút és a szállítási közlekedésben.

A Román Népköztársaság Minisztertanácsa megtette a szükséges intézkedéseket a lakosság ellátása, a telefon- és távíróösszeköttetés normális működése és a városok villanyárammal való ellátása érdekében.

E célból minden tartományban parancsnokságok létesültek a néptanácsok, más állami szervek és társadalmi szervezetek képviselőiből.

A városi és falusi honpolgárok nagyszámú válasza a parancsnokságok

nak az utcák, vasutak és utak hótól való megtisztítására vonatkozó felhívására.

Számos dolgozó, a fegyveres erők katonái, milicisták, igazi hősiességgel tették tanúságot a közlekedés helyreállításán és a szükséges javítások elvégzésén dolgozva.

Utastásokat adtak arra, hogy az összes nehéz autójárműveket (pótkocsis traktorok, duplavonlatú teherautók, stb.) a legfontosabb közlekedési utvonalak megtisztításánál használják fel.

A lakosság tüzfelfutása érdekében kibővíti a tüzelőanyagszállításokat. Ehhez a lehető legnagyobb mértékben felhasználják a helyi vontatáscsökkentőket. Megteszik az összes lehetséges intézkedéseket a városok lakosságának kenyérellátása érdekében.

Bukarestben intézkedtek, hogy a kenyéret közvetlenül a kenyérgyáraknál és pékségeknél, a vállalatoknál és a nagy intézményeknél árusítsák.

A hófúvás idejére az elemi és középiskolák, valamint a munkacserélőintézetek iskoláinak előadásait felfüggesztik, az oktatásiügyi minisztérium által később közlendő időpontig.

Február 3-án Bukarestben az összes színházi és más előadások szünetelnek. Ugyanakkor a városi, vagy rajoni néptanács utasítása alapján a többi hófúvás-dalta helységben is felfüggesztik az előadásokat.

Az összes munkaképes honpolgárok kötelesek kivenni részüket a hőellátáshoz és a lakosság ellátásának biztosításával kapcsolatos munkálatokból.

Megjegyzések

A tűzifa vágatási és szállítási díjának kérdése

Arad dolgozói helytelennek tartják azt a visszaszámítást, ami a tűzifa hazaszállítására, valamint fűtőszéppel való felvágására körül történik. Tíz-tizenöt lejt kérnek szálkólónként a fa, vagy szén elszállításáért a fuvarosok. A fűtőszéppel tulajdonosok pedig 4-5 lejért vágják métermázsanként a fát, de legtöbb esetben például kétszáz kiló fa felvágását nem is vállalják és sokszor foghegyről beszélnek a dolgozókkal.

Ezzel a kérdéssel a városi néptanács egyik legutóbbi ülésén is foglalkoztak. Zicher József dr. képviselő felszólalt a szállítás és vágatás körüli rendellenességekről, de a végrehajtó bizottság még nem hozott érdemleges határozatot ebben a kérdésben.

Igy a szállítók és favágók magukszabta díjszabása változik. Téli magasabb, nyári alacsonyabb. Súlyos hiányossága az aradi városi és aradtartományi néptanácsnak, hogy ebben a dolgozókat közvetlenül érintő kérdésben eddig még nem hozott határozatot, nem szabályozta az árakat és így lehetőség nyílik az üzérkedésre.

A néptanácsok szervezeteiről és működéséről szóló törvényerejű rendelet előírja, hogy: „A néptanácsok javaslatokat tesznek a felsőbb szerveknek”, a tartományi néptanácsok működéséről szóló szabályrendelet pedig előírja, hogy: „kötelező határozatokat hozhat a törvényes keretek között.” A néptanácsoknak tehát már régebben meg kellett volna határozniuk a vágatási és szállítási díjszabást és azt az illetékes minisztériumhoz felterjeszteni.

Ezt a kérdést nem halogatással, attól tartással, hanem a dolgozók érdekeinek szem előtt tartásával sürgősen meg kell oldani. A tartományi és a városi néptanácsnak véget kell vetnie a tűzifa vágatási és szállítási tarifája körül felmerült fonák helyzetnek. Meg kell állapítani a díjszabást. Lehetetlenség, hogy a tűzifa mázsánkénti árához viszonyítva a szállítás díj 20-50 százalékkal magasabb legyen.

A városi, valamint a tartományi néptanács végrehajtó bizottságának és központi igazgatási ügyosztályának nagyobb felelősséget kell tanúsítania a dolgozók fontos problémáit iránt és a dolgozók érdekeinek szem előtt tartása kell ahhoz, hogy ezt a hiányosságot mielőbb felszámolják.

Serényi József

Mit javasolnak a belső tartalékok feltárása érdekében?

A munka jobb megszervezéséért

A „Dózsa György” bútorgyár sikereket ért el a termelés és a termelékenység növeléséért, az önköltségi ár csökkentéséért és a termelvények minőségének megjavításáért vívott küzdelemben. A gyár dolgozói határozottan fejezték be az 1953. évi termelési tervet, jöminőségű és művészi kidolgozású bútort adtak a dolgozóknak.

Az eredmények mellett nálunk is számos fel nem fedezett belső tartalék van, amelyeknek felhasználásával még szebb eredményeket érhetünk el.

Az új épület üzembehelyezésével, — amely a fejlesztéshez önkéntes munkával mindannyian hozzájárultunk — gyárunk jelentős mértékben kibővült, megjavultak a munkakörülmények és megnövekszik a lehetősége annak, hogy többet és jobbat termeljünk.

En az asztalos műhelyben dolgozom. Rájöttem, hogy egyes belső tartalékokat könnyen mozgósíthatunk s ezek szép eredményre vezetnek. Az én csoportom dolgozói például a furnirnak falemezre vagy fára tár-

tendő ragasztásakor nem használják többé a szorító ékeket, amelyek megakadályozzák a furnir megmunkálását, hanem néhány centiméteres szél marad, amelyet végül, méret szerint, levágnak. Az eljárással értékes időmegtakarítást érünk el. Nem minden csoport alkalmazza azonban ezt a módszert, pedig jelentős időt takaríthatnának meg az asztalos műhely dolgozói és a többi csoportok, akik a furnir ragasztást végzik. A megtakarított időt pedig felhasználhatnák más termelvények előállítására.

Minden reggel a munka kezdése előtt megbeszélésem csoportom tagjaival a napi teendőket. A dolgozók értékes javaslatokat terjesztenek elő, amelyeket az egész csoport felhasznál. Ezáltal az egyik munkás tapasztalata az egész csoport, a közösség javára válik. Ez az eljárás szép eredményeket hozott. Januárban például 178,3 százalékkal haladtuk túl termelési tervünket, míg Veres elvtárs csoportja, amelyben nem veszték figyelembe a dolgozók javaslatait, csak 70 százalékos tervteljesítést ért el.

Nagyobb figyelmet kell fordítani a dolgozók szakmai képzettségének tökéletesítésére. A munkát úgy kell megszervezni, hogy a szakmailag kevésbé képzett dolgozókat a szakmailag jól felkészült dolgozók mellé osszák be.

A furnir összevonzó műhelyben a jelenlegi munkakörülmények nem engedik meg a termelési terv határidőre történő teljesítését. A munkások itt szinte elviselhetetlen fűtben dolgoznak. A „nehézséget” meg lehetne oldani, ha az üzem vezetősége szelőkészítő készüléket szerezne fel és ha az enyvémelegítő kályha fölé fűtőkövetet toteszt helyeznénk.

Ez csak egy kis része üzemünk felhasználatlan belső tartalékainak. Ha azonban üzemünkben is szervezett akciót indítanak a belső tartalékok feltárására és hasznosítása érdekében, akkor kimagasló termelési eredményeket valósíthatunk meg.

Máté Lajos,
a „Dózsa György” bútorgyár
százalékos vezetője.

Általánosítsuk Lidia Szaveljeva kezdeményezését

A felett munkatapasztalatok általánosítása értékes belső tartalék. Üzemosztályunkon például sikerrel alkalmazzuk Lidia Szaveljeva kezdeményezését, ami a termékek munkafázisokénti minőségi ellenőrzésére vonatkozik. E kezdeményezés követésével jelentős mértékben megjavítottuk termelvényeink minőségét és csökkentettük a holtidőt. Jelenleg már kisebb hibákat munkaközben javítunk meg és nem fordulhat elő, hogy egy apró hibáért a kész munkadarabot bontsák fel és újra átdolgozzuk.

Igy a 3. számú szalagunk januárban például 95,45 százalékkal készített első minőségű árut. Ugyanakkor a második

szalag — amelynek dolgozói nem követik Lidia Szaveljeva példáját, — sokkal kisebb százalékkal készített elsőrendű minőségű termékeket.

Világos tehát, hogy Lidia Szaveljeva kezdeményezésének alkalmazásával valamennyi szalagban javítani lehetne a munka minőségét. Ezért javaslom, hogy brigádunk ifjú munkásai, — akik már elsajátították Lidia Szaveljeva módszerét — magyarázzák azt meg a többi szalagok dolgozóinak, hogy ők is vezessék be munkájukban e nagyszerű munkamódszert.

Lidia Szaveljeva kezdeményezését azonban csak akkor terjeszthetjük el az egész üzemosztályon, ha a pártalapszervezet po-

litikai irányításával, az IMSz alapszervezet és üzem bizottság mozgósító munkát végez a dolgozók soraiban. Minden munkást meg kell győzni arról, hogy a felett munkamódszerek értékes segítséget jelentenek a termelésben. A gyár technikai vezetősége és az MTTE kör is segítse elő a felett munkamódszerek elterjesztését előadások és műszaki tanácsadásokon keresztül. Ugyanakkor népszerűsíteni kell a Lidia Szaveljeva és egyéb munkamódszerekkel és kezdeményezésekkel elért eredményeket.

Simion Magdalena,
a „Tebe” gyár dolgozója.

A MUNKANÉLKÜLISÉG ÉS A NYOMOR FOKOZÓDÁSA

A lapok nap mint nap híreket közölnek arról, hogy az autók, a repülőgépek, a kohó- és egyéb iparágak vállalatai tömegesen bocsátanak el munkásokat.

Az Egyesült Államok hivatalos statisztikája csak november közepén ismerte el először, hogy a hónap folyamán csökkent a foglalkoztatottak száma, és 300.000-rel megnőtt a munkanélküliek száma. Decemberben beismerték, hogy a munkanélküliek száma mindössze csökkent, mert az áruházak, üzletek, szabóműhelyek, stb. ideiglenesen kiegészítő munkásokat, eladókat, stb. vesznek fel a karácsonyi és újévi forgalom idejére. Idén januárban a munkanélküliség hasonló ütemben növekedett.

A munkanélküliség száma hivatalosan mindössze 1.850.000 volt. Ténylegesen pedig ennek többszöröse. Közismert tény, hogy az amerikai statisztika nem veszi munkanélkülnek azt, aki hetente akár csak egy órát is dolgozott, vagy azt sem, aki ténylegesen munka nélkül van, de akinek „munkahelyét” fenntartották, vagy akinek a következő hónapra munkát ígértek. Az elbocsátásokról szóló hírek sehogyan sem egyeznek a munkanélküliség hivatalosan közölt számával. Figyelembe kell venni azt is, hogy az Egyesült Államokban minden évben 700.000 ifjú tart igényt munkára, a foglalkoztatott dolgozók száma pedig, még a hivatalos adatok szerint is, alacsonyabb, mint tavaly.

A tálatlanos alkalmazzák a munkaidő megőrzésének módszerét. Az ipari munkások átlagos foglalkoztatottsága 1952 decemberében hetente 41,7 óra volt, s ez 1953 decemberében 39,9 órára esett. Azt is meg szokták csinálni, hogy a vállalatot néhány napra bezárják. Ezért a foglalkoztatott munkások átlagos hetisére már 1953 márciusa és szeptembere között 2 dollárral csökkent.

Ugyanakkor a kiskereskedelmi árak különösen az élelmiszerek, a háztartási és a ruházati árak esése ellenére, változatlanok maradtak.

A végeredmény tehát a következő: a teljes munkanélküliség száma legalább egymillióval növekedett. A foglalkoztatott munkások hetibére két dollárral csökkent, amikor pedig a létminimum egy fél év alatt két százalékkal emelkedett. Ezek a számok is azt bizonyítják, hogy az Egyesült Államok munkaszótálya máris érzi, hogy a válságjelenségek kifejlődése következtében tovább sülyd az életszínvonal.

Erthető, hogy a munkások helyzetének rosszabbodása vásárlóképeségük csökkentését okozza, s ez elsősorban azzal a következménnyel jár, hogy csökken a kereslet az iparcikkek iránt, ami pedig a válság elmélyülésének tényezője.

★

1953 október végén 300 vezető amerikai közgazdász értekezletet tartott, s a tények hatása alatt kénytelenek voltak végül beismerni, hogy a „lanynululás” szakasza kezdődött. A közgazdászok kijelentették, hogy a nemzeti jövedelem 1954-ben 5 százalékkal alacsonyabb lesz, mint 1953-ban, hogy az ipari termelés értéke 20-25 milliárd dollárral csökken, hogy az ipari termelés indexe 10-15 százalékkal alacsonyabb lesz. A 300 közgazdász közül — pedig százan közülük állami intézményeknél dolgoznak — csak félucat adott annak a véleménynek kifejezését, hogy 1954-ben a termelés növekedni fog. A túlnyomó többség kénytelen volt elismerni, hogy a termelés visszaesésének még 1955-ben is elkerülhetetlenül folytatódnia kell.

Természetesen nehéz volna megjáratni a kapitalizmus fokozódó általános válságának mai bonyolult viszonyait között a válságjelenségek további kifejlődésének képét. Egy azonban világos: az Egyesült Államokban a túltermelési válság mind nagyobb és nagyobb mértékben ténylegesen ható tényezővé válik.

(Megjelent a „Pravda”-ban)

dál 1953 augusztusában volt. A termelés csökkenése a válságok idején soha nem folyamatos). Ezt az alábbi konkrét tények alapján előre lehet látni:

a) Az amerikai üzemekben 1953 október végén a teljesítetlen rendelések összege 13 milliárd dollárral volt kevesebb, mint 1952 október végén. Ez 18 százalékos csökkenést jelent. Az októberi új megrendelések összege 2 milliárd dollárral volt alacsonyabb, mint az előző évben. A helyzet novemberben és decemberben csak rosszabbodott.

b) Az acéltérmet nagy visszaesése azt jelenti, hogy csökken a termelési eszközök gyártása. Erről tanuskodik az amerikai újságok számos híre is, amely a termelés csökkenésével és egyes vállalatok munkabecsátásával foglalkozik.

c) 1953 októberében 10 százalékkal kevesebb új lakóház építést kezdtek meg, mint 1952 októberében.

d) A magánvállalkozók árúkészletei október végén közel 80 milliárd dollár értékűek voltak.

A meglévő készleteket csak úgy lehet csökkenteni, ha csökkentik a termelést, ha esnek az árak, valamint ha részben tönkreteszik és megsemmisítik a készleteket. A kapitalizmusban csak így — a válság útján — áll helyre a termelés és az árúkészletek normális viszonya.

AZ ÁRESÉS MINT A VÁLSÁG JELE ÉS MINT A VÁLSÁG ELMÉLYÍTÉSÉNEK TÉNYESZŐJE

Az Egyesült Államok nagy monopóliumai a túltermelés ellenére múlt őszig magasabbban tartották gyártmányaik árát, mint 1952-ben. Ugyanakkor a monopóliumok kötelezőbe nem tartozó vállalatok készítményeinek árai nagyot estek.

A monopóliumok típuscikkeinek árai:

	1952. IX.	1953. IX.	Százalékos emelkedés
Acél (egy tonna, dollárban kifejezve)	66	81	23
Alumínium (egy font, centben kifejezve)	20	21,5	7,5
Réz (egy font, centben kifejezve)	24,2	29,6	21
Benzin (egy gallon, centben kifejezve)	12,9	14,2	10
Kénsav (egy tonna, dollárban kifejezve)	20	22,35	11

Külpolitikai szemle

A békeszerető népek szószólója

Néhány nap előtt emlékeztek meg szerte a világon a történelem egyik legnagyobb hőstettéről. Sztálingrádnak késői századok gyermekei számára is eleven figyelmeztetésnek kell lennie: bármennyire is előkészítik a békeszerető ország megrohanását, a támadók minden erőfeszítése megtörik az igazságuk tudatában harcolók világát legyőző akaratan.

Vajjon egyedül áll-e a szovjet hadsereg a támadásra szövetkezett fasiszta hadigépezettel szemben 1943 február másodikán? Nem, mert noha a sztálingrádi utcákon, házak romjain csupán szovjet katonák mértek csapást csapásra városaik, falvaik felporzolásra, szülei, hitvesei, gyermekeik és testvéreik megkínzóira, mégis maguk mellett érezték a világ minden szabadságra vágyó, zsarnokságot gyűlölő szívének dobbanását.

Ha felmerül a kérdés, hogy V. M. Molotov, a Szovjetunió külügyminisztere egy-maga áll a három nyugati külügyminiszterrel szemben a béke, a biztonság és az emberi jogok védelmében, nyugodtan mondhatjuk, hogy a Szovjetunió képviselője soha sem lehet egymaga, mert minden szavát százmilliók szívdobogása huzza le a tanácskozások mérlegének serpenyőjén. A népek nem akarnak több háborút és ez a tudat irányítja a szovjet küldöttség állásfoglalását a berlini értekezleten.

Közel két hete folyik Berlinben a négy hatalom külügyminisztereinek értekezlete. Nyilván nagy csatázást jelentett ez a tény azok számára, akik már eleve megjósolták az értekezlet kudarcát. Tudvalevően az értekezletet megelőzően Nyugat-Németország sajtójában egyik cikk a másik után jelent meg, amely a bonni kormány politikájához híven, minden békés tárgyalás ellen foglalt állást.

Az értekezlet eddigi menete is igazolta azonban, hogy szükséges és hasznos a vélemények békés kicserélése az ellentétek csökkentése céljából. Nem vitás, hogy a tárgyalások módszerének továbbfejlesztése az egész világot átfogó kérdések megoldása sokkal eredményesebb lenne a nemzetközi ellentétek további enyhítése szempontjából.

Kétségtelen, hogy minden békés tárgyalás

kezdmenyezése a Szovjetunió részéről indult ki. A berlini értekezleten is megszakítás nélkül V. M. Molotov, a Szovjetunió külügyminisztere tartja kezében a kezdeményezés fonalát. A napjainkban szönyegen forgó pont nevezetesen „A német kérdés és az európai biztonság megővése” is a szovjet küldöttség megfogalmazásában került tárgyalásra. A Szovjetunió véleménye szerint Németország kérdése nem választható el az európai biztonság ügyétől. A német kérdés pedig Európa biztonsága és békeje szempontjából csupán úgy oldható meg, ha egy egységes, demokratikus békeszerető Németország kormányával olyan békeszerződést kötnek, amely visszaadja a német nép szabadságát, függetlenségét, szuverenitását, valamint azt a jogát, hogy maga döntsön saját sorsáról.

Ezzel szemben a „Neues Deutschland” című demokrata német lap megállapítja: „A nyugati kormányok azért ellenzik a Németországgal való békeszerződés megkötését, mert a német népet leigázzák, nem pedig szabadnak és függetlennek tekintik”. A lap rámutat arra is, hogy a nyugati kormányok képviselői békeszerződés helyett úgynevezett „szabad választásokról” beszélnek, ami lényegében semmit sem jelent a német nép számára, ha ugyanakkor guzsba kötik a párisi és bonni katonai szerződésekkel.

Nem fér kétség hozzá: a Szovjetunió őszintén óhajtja az egész Németországra kiterjedő, valóban szabad választások megtartását. Lehetséges azonban szabad választást elképzelni idegen megszálló csapatok jelenlétében, idegen hatalmak nyomása alatt. A választásokat egy, a Nyugat-Németország és a Német Demokratikus Köztársaság demokratikus erőiből alakított ideiglenes kormánynak kell levezetnie, a demokratikus tömegszervezetek közreműködésével, az egész német nép minden korlátozástól mentes részvételével.

Mindenekelőtt azonban, Európa békeje és biztonsága szempontjából, legfontosabb feladat a békeszerződés megkötése Németországgal. Az egységes, demokratikus Németországnak nem szabad résztvennie sem-

lyon katonai tömbben, amely a Hitler hadigépezete ellen harcot viselő államok valamelyike ellen irányul.

Európa biztonsága nem képzelhető el addig, amíg a német népet bármelyik katonai tömb ágyútömlőjének akarja felhasználni egy új támadó háborúban. Nagyon jól tudja ezt nemcsak Csehszlovákia és Lengyelország, valamint a szabadságát elnyert többi közép- és kelet-európai nép, hanem Európa valamennyi népe, amely harminc év leforgása alatt kétféleképpen is a német militarizmus csizmája alatt nyögött. Soha sem felelhetik el Franciaország, Hollandia, Belgium és a többi leigázott európai ország népei, hogy a sztálingrádi győzelem jelentette számukra a hajnalhasadást ezerkilencszáznegyvenhárom februárjának éjteléig.

V. M. Molotov a külügyminiszterek értekezletén résztvevő küldöttségeket emlékeztette arra a nyilatkozatra, amely a potsdami értekezleten résztvevő államok részéről hangzott el: „A német militarizmus és nácizmus gyökerét kiirtják és a szövetségesek közös meg egyezéssel most és a jövőben más szükséges intézkedéseket is fogantatnak, hogy Németország soha többé ne fenyegetse szomszédait, vagy a világ-béke fenntartását”.

Ehhez a nyilatkozathoz aláírói közül egyedül a Szovjetunió-kormány maradt hűséges. A Szovjetunió mellett állnak azonban a világ összes népei, beleértve a békeszerető német népet is, amely beie akar illeszkedni a békés népek nagy családjába. A népek pedig nem engedik megtagadni Yaltát és Potsdamot, ahol biztonságuk megővésének pontjait vetették papírra. A népek jól tudják azt is, hogy Yaltához és Potsdamhoz az út Sztálingrádon keresztül vezet.

„Kakacs Béla

Nyugat-Németország lakossága csatlakozik az NDK vezetőinek a berlini értekezlethez intézett emlékiratához

BERLIN. (Agerpres). — A Német Demokratikus Köztársaság népi kamarájához továbbra is naponta nagyszámban levél érkezik Nyugat-Németország polgárai részéről. A levelekben a német dolgozók rámutatnak, hogy a Német Demokratikus Köztársaság vezetői által a berlini értekezlethez intézett emlékirat az egész német nép véleményét fejezi ki, beleértve Nyugat-Németország lakosságát is.

A wuppertali ifjúsági szervezet levelet intézett a Német Demokratikus Köztársaság Minisztertanácsához, amelyben hangsúlyozza, hogy az egész nyugatnémet ifjúság elismerésül az „európai hadsereg” vonatkozó egyezménynek.

A düsseldorfi nők egy csoportja a Német Demokratikus Köztársaság népi kamarájához intézett levelet és ebben állást foglal Nyugat-Németország ujrafelfegyverzése ellen, valamint az ellen, hogy fiataik és lányukat besorozzák az Adenauer által előkészített új Wehrmachtba.

Celle hazafias fiataljai levelet intéztek a Német Demokratikus Köztársaság kormányához, amelyben kijelentik, hogy a nyugatnémet ifjúság minden kezdeményezéséhez csatlakozik, amely Németország egységének visszaállítására és a német küldöttségnek a berlini értekezleten való részvételére irányul.

Az angol sajtó bírálja a nyugati küldöttségeknek a berlini értekezleten elfoglalt álláspontját

LONDON. (Agerpres). — Az angol sajtó bírálja a nyugati küldöttségeknek a berlini értekezleten elfoglalt álláspontját a Kínai Népköztársaságnak egy őshatalmi értekezletre való meghívásával kapcsolatban. A „Times” című lap például vezércikkében hívja fel az Egyesült Államoknak a berlini értekezleten résztvevő képviselője figyelmét arra, hogy a nagyhatalmak közötti tárgyalások eszméje, amelyen a kínai népi kormány is résztvenne, nemcsak a nemzetközi világpolitikai helyzet következménye, hanem azt az ENSZ alapokmánya is előírja.

„Vajjon milyen magatartást tanúsít ebben a kérdésben kormányunk — teszi fel a kérdést a „News Chronicle”, — ha figyelembe vesszük, hogy csak néhány nap előtt jelentette ki Sir Cladwin Jebb, a jövőbeli párisi angol követ, hogy ha Kína idejében bevonják a nagyhatalmak soraiba, a koreai háborút elkerülhetik volna. Eddig azonban nem tartotta szem előtt ezt az egyszerű megállapítást, mint sok minden más, amely az őshatalom értekezlete összehívásának szükségességét igazolja.”

A dolgozók egészségvédelme Dél-Urálban

Cseljabinszkban végetért Dél-Urál tartomány orvosainak kongresszusa. A nagygyűlésen több mint 700 orvos és egészségügyi dolgozó vett részt Cseljabinszk, Magnitogorszk, Zlatauszt városokból, valamint a tartomány falvaiból is. Az uráli orvosok kiemelték a dolgozók egészségvédelmével kapcsolatos munkájukat.

Dél-Urálban jelenleg több mint 13.000 orvos és egészségügyi alkalmazott működik. Minden helységben van egészségügyi intézmény, minden nagy vállalatnak pedig saját orvosi rendelője van. Az üzemorvosok, amellyel, hogy elsősegélyt nyújtsanak, még a műhelyek egészségügyi helyzetével is foglalkoznak.

Dél-Urálban a fürdőhelyek széleskörű hálózata építettek ki. Az utóbbi három évben, a sanatóriumokban és az üdülőotthonokban 300.000 dolgozó talált gyógyulást.

A kongresszus résztvevői több, mint 100 gyakorlati és elméleti orvosi kérdéssel foglalkozó jelentést tárgyaltak meg és kicserélték tapasztalataikat a dolgozók orvosi segélyével kapcsolatban. Dél-Urál egy orvosi csoportjának, akiket a szovjet kormány hosszú és feddhetetlen munkásságukért kitüntettek, átadták az érdemrendeket és a kitünteléseket.

Az első Peking-Moszkvai személyvonat

MUKDEN. (Agerpres). — Február 2-án 17 óra 15 perckor haladt át az első Peking-Moszkva között közlekedő személyvonat Mancsuli kínai város állomásán. A vonat a Szovjetunió területén lévő Otpor felé haladt. Muncsuliba a vonat két órával a menetrend szerinti idő előtt érkezett meg. A vonatnak Muncsuliban állomáson történő áthaladása alkalmával megjelentek a harbin és Muncsuliban állomás magasrangú tisztviselői, valamint a helybeli szovjet konzul. A vonatot üdvözlő nagyszámban közönség virágcsokrot nyújtott át a mozdonyvezetőnek.

A négy hatalom külügyminiszterei értekezletének tizedik ülése

BERLIN. (Agerpres). A négy hatalom külügyminiszterei értekezletének tizedik ülését A. Eden elnökletével folytatták a második napirendi pont, nevezetesen „A német kérdés és az európai biztonság megoldásának feladatai” tárgyalását.

Elsőként G. Bidault szólalt fel, aki V. M. Molotov konkrét érveket tartalmazó nyilatkozatát megkerülve, azt igyekezett bizonygatni, hogy az úgynevezett „szabad választások” útján egyesített Németország szabadon határozhat afelé, hogy tagja akar-e lenni az „európai védelmi közösségnek” vagy sem. Tudvalevően V. M. Molotov meggyőző érvekkel bizonyította, hogy a bonni és párisi egyezmények egyenesen kötelezik Németországot az „európai védelmi közösségben”, vagyis a nyugati hatalmaknak a Szovjetunió ellen irányuló

katonai csoportosulásában való részvételre. A. Eden felszólalásában annak kijelentésére szorítkozott, hogy mindenben egyetért Bidault szavaival Eden kifejezte óhajtát, hogy az értekezlet térjen át a Németországban tartandó „szabad választások” kérdésének tárgyalására.

Ezután V. M. Molotov Franciaország, Anglia és az Egyesült Államok külügyminisztereinek átnyújtotta a szovjet küldöttség javaslatának szövegét. „Egész Németország területére egy ideiglenes kormány létesítése és egész Németországban megtartandó szabad választásra vonatkozóan” címmel.

J. F. Dulles, az Egyesült Államok külügyminisztere szólalt fel ezután, aki arról beszélt, hogy meglepetéssel hallotta Molotov nyilatkozatát, amely szerint az Eden

által előterjesztett terv elfogadhatatlan a szovjet kormány szempontjából.

Dulles fenntartotta Eden tervében előterjesztett javaslatot, hogy Németországban a négy idegen megszálló csapatok felügyelete alatt tartsák meg a választásokat. Dulles elhallgatta azt a tényt, hogy csakis maguk a németek csupán a demokratikus német erők biztosíthatják Németországban a valóban szabad választások megtartását.

Bidault és Eden kijelentették, hogy nyilatkozataikat a legközelebbi ülésre halasztják, hogy addig figyelemmel tanulmányozhassák V. M. Molotov javaslatait.

V. M. Molotov újból hangoztatta a szovjet küldöttség február 4-én előterjesztett javaslatának jelentőségét, majd az ülés végetért.

A hóviharak és a fagy további súlyos károkat okoznak Európaszerte

PARIS. (Agerpres). A szigorú fagy az utóbbi napokban számos újabb áldozatot követelt Nyugat-Európában.

Franciaország emberemlékezet óta a legnehezebb időszakot éli át a hideg következtében. A fagy halálos áldozatainak száma eddig 70-re emelkedett. A hóhegyekkel határolt falvakba farkasok és medvék hatolnak be éjjelenként és veszélyeztetik az állatállomány biztonságát. A hajléktalanok ezrei, akik rendes körülmények között Páris utcáin töltik éjszakaikat, kénytelenek éjszaka a rendőrsőkre, vagy az első segélynyújtó állomásokra menekülni.

Olaszországban a legnagyobb hideget a Brenner hágó környékéről jelentik, ahol a hőmérő higanyja 23 fokkal süllyedt a fagypontra alá. Velencében óránként száz kilométeres sebességgel tombol a hóviharak és leszakítja számos ház fedelét és kéményeit. Olaszország hegyvidékein a hóviharak falvak százait szigetelték el a világtól több nap óta.

Spanyolországban. Szevillában 150 év

óta a legnagyobb hó esett. Madridban 1918 óta most észlelték a legnagyobb hideget. Az ország különböző részein megszakadt a vasúti közlekedés. Gibraltárban a kedvezőtlen idő miatt sok hajónak Ceuta és Tanger kikötőjébe kellett menekülnie. A Mária Lujza nevű spanyol hajó a partok közelében a fagy következtében hajótörést szenvedett.

Jugoszláviából jelentik, hogy a hó magsága egyes helyeken elérte a négy métert. A közlekedés egész Szerbiában, Boszniában, Hercegovinában, Montenegróban és Macedóniában, valamint Horvátország és Szlavónia egyes vidékein megbenult. A vasúti közlekedés mai feltételeit a legrosszabbnak minősítik, amely ezen a vidéken valaha létezett. Boszniában és Hercegovinában a fővonalakon megszakadt a telefonösszeköttetés is.

A Reuter ügynökség jelentése szerint Szerbiában az utóbbi három nap alatt 19

személy halt meg a fagy és a hóviharak következtében. Számos városban megszünt a villany és vízszolgáltatás, hiányzik a tüzelőanyag. A villanyáram hiánya következtében Belgrádban és az Adriai tenger északi partján lévő Rijekában megszünt az ipari vállalatok tevékenysége. A Reuter ügynökség tudósítójának jelentése szerint a Belgrád körüli hegyekből egy farkas behatolt Belgrád központjába és nagy riadalmat okozott a legforgalmasabb városnegyedben.

Bécsben a fagy következtében meghalt személyek száma hétre emelkedett. A fagy veszélyezteti az osztrák főváros vízellátását is. Tudvalevően a Bécsből távollevő hegyekből vezetik az ivóvizet a fővárosba. Genfből jelentik, hogy a Rhône folyó 25 év óta először fagyott be.

Hollandiában az ország délnyugati részén levő szigeket, amelyeket múlt évben a tenger hullámai elborítottak, most a fagy teljesen elzárta a szárazföldről. A postai szállítást, az emberek ellátását és szállítást sürgős esetekben csupán légi úton tudják biztosítani.